

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121445461
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:6121445461.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovovej a Mgr. Zuzany Holúbkovej v spore žalobcu: B., zastúpeného H., proti žalovanému: U., o zaplatenie 10 358,80 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 19. apríla 2022, č.k. 28Csp/70/2021-113, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia dlhu z predčasne zosplatneného úveru vo výške 10.358,80 eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. a riešil, či veriteľ pred uzavretím úverovej zmluvy posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Z vykonaného dokazovania prijal záver, že podľa predložených listinných dôkazov veriteľ vôbec nezisťoval od žalovaného údaje o jeho pomeroch, stave, v zmluve nie sú uvedené vôbec žiadne údaje o majetkových, zárobkových či sociálnych pomeroch žalovaného a hoci súd vyzval žalobcu na preukázanie postupu podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., žalobca nepreukázal, že by vôbec akékoľvek údaje o sociálnej či ekonomickej situácii žalovaného vyžadoval. Podľa súdu prvej inštancie predložil žalobca na výzvu súdu iba potvrdenie o vykonaní dopytu do úverového registra žiadateľa o úver. Ide o lustráciu žalovaného vykonanú v úverovom registri, pričom podľa súdu prvej inštancie z tejto listiny vyplýva, že bola vyžiadaná po dátume predmetnej zmluvy o splátkovom úvere, keďže v nej figuruje aj úverový vzťah, ktorý bol uzatvorený po dátume predmetnej zmluvy. Toto šetrenie tak nebolo podľa súdu prvej inštancie vykonané v rámci postupu pred uzatvorením samotnej zmluvy o úvere.

2. Na základe uvedeného skutkového zistenia prijal súd prvej inštancie záver, že daný postup veriteľa predstavoval hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., čo má v spojení s § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. za následok nielen bezodplatnosť úveru, ale aj neexistenciu oprávnenia vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Žalobca tak v konaní uplatnenú pohľadávku nenadobudol platne na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, pretože nebola splatná, ako to pre postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru vyžaduje ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., resp. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. V dôsledku uvedeného nebol potom žalobca nositeľom práva uplatneného v konaní, nebol teda aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby a najmä z toho dôvodu súd prvej inštancie žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP a v konaní úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov nepriznal, pretože mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

3. V zákonnej lehote sa proti tomuto rozsudku odvolal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že veriteľ pri uzatváraní úverovej zmluvy nedodrжал postup stanovený ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., pretože v konaní predložil potvrdenie o nahliadnutí do bankového registra. Súd prvej inštancie k tomuto dôkazu nedôvodne uvádza, že ním žalobca zavádza súd, keďže sa nemohlo jednať o zisťovanie pred uzatvorením úverovej zmluvy, nakoľko potvrdenie obsahuje aj úver z neskoršieho obdobia ako úver v konaní riešený. Podľa žalobcu je v potvrdení uvedený aj novší úverový vzťah preto, že potvrdenie bolo vyžiadané od postupcu po podaní žaloby a obsahuje teda všetky dovtedajšie lustrácie v registri. Jednoznačná je z neho podľa žalobcu aj lustrácia k dátumu uzavretia úverovej zmluvy (31.10.2017), z ktorej dlh je v konaní uplatnený. Z potvrdenia tak bolo podľa žalobcu zrejmé, že veriteľ zisťoval úverové zaťaženie žalovaného pred uzatvorením úverovej zmluvy, a to priamo v deň jej uzavretia. Veriteľ tak mal najaktuálnejšie možné informácie o úverovom zaťažení dlžníka a záver o nedodržaní postupu podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. neobstojí. Žalobca tiež argumentoval, že zákon ukladá veriteľovi brať do úvahy príjmy a výdavky žiadateľa o úver alebo nahliadnuť do príslušnej databázy. Nestanoví teda požiadavku na skúmanie všetkého uvedeného kumulatívne.

4. Žalobca ďalej namietal procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý sa otázkami skúmania bonity zaoberal napriek tomu, že žalovaný nepoprel ani jedno z tvrdení žalobcu ohľadom tejto otázky. V dôsledku nepopretia tvrdení žalobcu mal súd považovať jeho tvrdenia za nesporné a nebol oprávnený sa danou nespornou otázkou viac zaoberať. Uvedené podľa žalobcu nepopiera oprávnenie súdu vykonať v spotrebiteľských sporoch dôkaz aj z moci úradnej, ale aj v spotrebiteľských veciach platia nepopreté tvrdenia za nesporné a nie je dôvod k nim vykonávať ďalšie dôkazy.

5. Napokon žalobca v odvolaní namietal aj závery súdu prvej inštancie ohľadom posúdenia výšky úrokovej sadzby a RPMN z hľadiska dobrých mravov, na ktorých súd podporne založil svoje rozhodnutie.

6. Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

7. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 CSP.

8. Žalobca odvolaním namietal v prvom rade záver súdu prvej inštancie o nedodržaní postupu podľa ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. (ďalej § 7 ods. 1). Podľa žalobcu bol tento postup dodržaný, ako to vyplýva z potvrdenia o nahliadnutí do bankového registra a súd prvej inštancie toto potvrdenie nedôvodne neakceptoval. Žalobca tiež nesúhlasí so záverom o hrubom porušení § 7 ods. 1, pretože zákon ukladá veriteľovi brať do úvahy príjmy a výdavky žiadateľa o úver alebo nahliadnuť do príslušnej databázy. Nestanoví teda požiadavku na skúmanie všetkého uvedeného kumulatívne.

9. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

10. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

11. Aj v prípade akceptovania argumentácie žalobcu, že povinnosti brať do úvahy príjmy a výdavky žiadateľa o úver alebo nahliadnuť do príslušnej databázy nie sú stanovené kumulatívne, nemožno v danom prípade považovať za preukázané, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ postupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného spotrebiteľa splácať spotrebiteľský

úver. Jediné, čím žalobca preukazoval splnenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 bolo potvrdenie o nahliadnutí do úverovej databázy. Ako uvádza sám žalobca, potvrdenie obsahuje dátumy nahliadnutí (15.8.2017, 10.10.2017, 31.10.2017 - dátum uzavretia zmluvy a 17.1.2018). Zo zistení súdu prvej inštancie potom vyplýva, že potvrdenie obsahuje tiež údaje o celkovom počte kontraktov (2), počte fin. inštitúcií, v ktorých má klient kontrakty (2), počte fin. inštitúcií deklarujúcich negatívne informácie (0), a tiež údaj o jednej zamietnutej žiadosti, jednom existujúcom kontrakte, celkovej angažovanosti dlžníka v úverových kontraktach 600, dlžnej sume 0 a celkovej výške splátok 30. Z uvedeného nie je zrejmé, ku ktorému z daných štyroch dátumov sa ďalšie údaje o úverovom zaťažení dlžníka vzťahujú a vôbec nie je zrejmé, že by veriteľ poznal príjem spotrebiteľa, ktorý by mal výslovne brať do úvahy pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1.

12. Aj v prípade akceptovania, že pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nedošlo v danom prípade k hrubému porušeniu povinností podľa § 7 ods. 1, nebolo v konaní preukázané, že veriteľ konal s odbornou starostlivosťou, keď žalobca nepreukázal najmä znalosť veriteľa o príjme spotrebiteľa. Akékoľvek údaje o úverovom zaťažení ostávajú totiž bez vedomosti o príjme spotrebiteľa len relatívne a z nich samotných nie je možné posúdiť reálne schopnosti spotrebiteľa splácať ponúkaný úver. Vzhľadom na uvedené bol správny záver súdu prvej inštancie, že v posudzovanom prípade nebolo preukázané, že zo strany veriteľa bola schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver posúdená s odbornou starostlivosťou. Tento záver potom súd prvej inštancie správne posúdil podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy tak, že veriteľ nekonal starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, v dôsledku čoho nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. A z toho napokon správne dovodil, že v čase postúpenia pohľadávky na žalobcu nespĺňala pohľadávka voči žalovanému podmienky na postúpenie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. V dôsledku toho nebolo jej postúpenie na žalobcu platné a žalobca nie je nositeľom práva uplatneného v konaní. Správne bolo preto rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Vzhľadom na správnosť tohto dôvodu zamietnutia žaloby sa už odvolací súd nezaoberal odvolacími námietkami proti iným záverom napadnutého rozhodnutia, o ktoré súd prvej inštancie podporne oprel zamietnutie žaloby.

13. Čo sa týka odvolacej námietky žalobcu ohľadom dokazovania zo strany súdu prvej inštancie aj k nepopretým tvrdeniam, v tomto smere súd prvej inštancie procesne nepochybil. Vykonanie dôkazu aj k nerozporovanému tvrdeniu strany (§ 151 ods. 1 CSP) umožňuje v spotrebiteľských sporoch (§ 290 - 306 CSP) práve oprávnenie súdu vykonať dôkaz aj z moci úradnej (§ 295 CSP). K uvedenému súd prvej inštancie tiež správne poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-679/2018, zo záverov ktorého vyplýva, že články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES, sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve.

14. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žalovanému v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).